A mintaprojektet készítő pedagógus:	**Fodor Ildikó**
A mintaprojekt címe:	**„Szeresd a virágot...”**
A mintaprojekt összefoglalója:	A projekt célja, olyan növényekkel gazdagított tantermi környezet kialakítása – a gyerekek bevonásával –, mely testi és lelki egészségükre egyaránt pozitívan hat. Ez különösen fontos az iskolás tanulók számára, akik a nap túlnyomó részét tantermeikben töltik. A szobanövényekről való gondoskodás, a szaporítás, az azokhoz felhasznált újrahasznosított anyagok formálják a gyerekek öko- és egészségmegőrző szemléletét. A mintaprojekt távoktatási helyzetben is megvalósítható. Ekkor a légzőgyakorlatok otthon történnek; a kertészeti tapasztalatszerzés saját vagy közeli kertben szülői kísérettel, esetleg online videók megtekintésével zajlik; az ültetés, növényesítés is otthon történik, az otthoni növények tőosztásával és gondozásával.
Ajánlott korosztály:	3-5. évfolyam
Időigény:	5 nap + a növények későbbiekben történő gondozása A napi tevékenységek leginkább a napközis/délutáni foglalkozások keretein belül valósíthatók meg.

„SZERESD A VIRÁGOT…”

Tevékenység	Időtartam	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
Előzetes szervezői tevékenység			
Kapcsolatfelvétel virágüzlettel/kertészettel:			
A projektvezető egyeztet egy virágüzlet/kertészet vezetőjével, dolgozójával: - a projekt rövid ismertetése; - a látogatás időpontjának és céljának megbeszélése; - megbeszélés történik, hogy a bemutató látogatás során, milyen kérdésekre szeretnék választ kapni. - Tájékozódás arról, hogy a szaporítás folyamatának bemutatására lenne-e lehetőség. *Opció: amennyiben a szaporítás módszerének bemutatására itt nincs lehetőség, a szülők, iskolakertész vagy hozzáértő kolléga segítségét kérjük a projekt 4. napján történő ültetéshez.		Megbeszélés Egyeztetés Tájékozódás	
Szülők bevonása a programba:			
- A szülők rövid tájékoztatása a projekt tartalmáról. A 3., 5. és a 6. mellékletek megosztása a szülőkkel az osztály online felületén is. - Szülői támogatások felmérése: Milyen szaporítható szobanövényeket tudnak felajánlani otthonról? Van-e pulzusmérő okosóra otthon, amit kölcsön tudnak adni? Tudnak-e ültetőlapátot kölcsönadni?	1 hét	Tájékozódás Egyeztetés	Személyes vagy írásos üzenet a szülők számára 3., 5. és 6. melléklet

- A felajánlásra alkalmas növények listájának online kiküldése megosztott táblázat formájában, képpel illusztrálva. (3. sz. melléklet) * Amennyiben szükséges: tájékozódás és időpontegyeztetés szülővel, nagyszülővel, hogy ki tud segíteni a növények szaporításában a projekt 4. napján.			
Gyűjtőmunka gyerekeknek:			
- Fölöslegessé vált cserépedények, üvegek, bébisüvegek gyűjtése, megtisztítása.	1 hét	Gyűjtőmunka Egyéni munka	
1.NAP: Lélegző-lélekző			
Szabadtéri futás pulzusméréssel:			
- A pulzusmérés csuklón történő technikájának megismertetése, gyakorlása. *Összehasonlító pulzusmérés bemelegítés előtt, futás előtt és után.* - Pulzusmérés nyugalmi állapotban. - Bemelegítő gyakorlatok. - Bemelegítést követő pulzusmérés. - Állóképességi futás korosztálynak megfelelő időtartamig. - Pulzusmérés futást követően. *A változó pulzusértékek okainak megbeszélése.* Fogalmak: szapora szívverés, hajszálerek kitágulása, tüdőkapacitás, oxigénszükséglet, az izmok felmelegedése. - Nyújtógyakorlatok.	20 perc	Szemléltetés Gyakoroltatás Egyéni munka Bemutatás Egyéni munka Megbeszélés: ok-okozati összefüggések feltárása Frontális munka Bemutatás Egyéni munka	sportfelszerelés, stopperóra, esetleg okosóra Ötletek a bemelegítéshez: https://www.youtube.com/watch?v=JNoYE0CUMmo Ötletek a nyújtáshoz: https://www.youtube.com/watch?v=d0ePUZNoUMs
Légzőgyakorlatok a saját tanteremben:*			
„Csillaglégzés” elsajátítása (nyitott ablak mellett, olyan csoporthelyzetben, amikor megnyugvásra, lassúságra van szükség). - A légzőgyakorlat bemutatása a lépések magyarázatával. - Légzőgyakorlat a tanulókkal együtt, közben instrukciók adása. - Visszacsatolás: Ki hogy érzi magát a gyakorlat után? Milyen a pulzusa? Visszaállt-e a normál szívverése? *Megjegyzés: további légzőgyakorlatok elérhetőségei az 1. sz. mellékletben találhatók.	10 perc	Szemléltetés Gyakorlás Egyéni munka tanítói közléssel Megbeszélés: tapasztalatok összegzése Frontális munka	Légzéstechnika: https://www.youtube.com/watch?v=meYICdTXRTs
A jó közérzetért - egészséget fenntartó környezet alakítása:			
Beszélgetés irányított kérdésekkel a környezet egészségre gyakorolt hatásáról. - Hol jut a szervezet több oxigénhez: a szabadban vagy bent? -Hogyan tudjuk a javítani a tanterem levegőjét? (Szellőztetéssel, szobanövényekkel – a növények szűrik, tisztítják a levegőt a számunkra káros anyagoktól, miközben növekednek.)	15 perc	Beszélgetés Frontális munka	

Légtisztító növények: a levegőben található szennyeződéseket nagy arányban kötik meg. - Milyen hatással lehetnek ránk még a szobanövények a levegő minőségének javításán túl? (Esztétikai élmény, hangulat javítása.) - Petőfi Sándor Árva lyány című versrészletének, és annak soraiból ránk maradt mondás jelentéstartalmának megbeszélése: *„Ki a virágot szereti, rossz ember nem lehet.”* - Összegzés: testünk és lelkünk egészségének javításához egyaránt hozzájárul a harmonikus, zöld környezet. - Célkitűzés: A szobanövények jótékony hatása bizonyított, így a következő napokban a tantermi környezetünket tesszük hangulatosabbá és egészségesebbé szobanövényekkel. - Érdeklődés felkeltése: ki ültetett már szobanövényt? (Ha többen is, akkor a későbbi csoportbontáskor ők lehetőleg ne egy csoportba kerüljenek majd.) - Kitekintés a következő napokra: Ahhoz, hogy tantermünket szobanövényekkel egészségesebbé tegyük, meg kell azokat ismernünk. Ezért ellátogatunk egy virágüzletbe/ kertészetbe, ahol a szobanövényekről és szaporításukról szerezhetünk tapasztalatokat. - Megbeszélés: a helyszín és az időpont pontosítása; az ismeretek rögzítési módjának átbeszélése, ezek technikai és egyéb eszközeinek megbeszélése (telefon, okoseszköz, jegyzetfüzet).		Tanítói közlés Szemléltetés Megbeszélés Frontális munka Következtetés Tanítói közlés Célkitűzés Beszélgetés Megbeszélés Egyeztetés	projektor vers: 2. sz. melléklet
2. NAP: Virágok között			
Virágüzlet/ kertészet meglátogatása:			
- A külső helyszín szakemberének meghallgatása a szobanövények világáról. - Felmerülő kérdések megfogalmazása. - A zárt térben az ajánlott növényekről fotók készítése. - Ha van rá lehetőség, egy növény szaporítási folyamatának megtekintése szakember által. - Közben: az információk folyamatos gyűjtése jegyzetek, interjú, fotók vagy videók formájában.	kb. 1-2 óra (ez függ a helyi lehetőségektől)	Megfigyelés Interjú Dokumentálás Egyéni, páros munka	jegyzetfüzet, telefonok a hang-, kép- és videófelvételek készítésére
3. NAP: Mit és hogyan?			
Emlékeztető:			
A virágosnál/kertészetben készült saját videók megtekintése. Lényegkiemelés. Opció: digitális tanulási környezetbe feltöltött felvételek megtekintése egyénileg vagy közösen.	10 perc	Megfigyelés Beszélgetés Frontális munka	projektor, telefon, laptop

Csoportbontás:			
- 4-5 fős csoportok kialakítása úgy, hogy azok, akik már ültettek korábban szobanövényt, más-más csoportba kerüljenek. - Kétféle típusú szobanövényről kép+név kiosztása a csoportoknak (azokról a növényekről, melyeket másnap fognak szaporítani): ● közvetlenül talajba ültethető növények (tőosztással, léggyökérrel való szaporítás); ● gyökereztetés után ültethető növények. Minden csoport mindkétféle növényről kap képet és nevet. Feladatok megosztásának megbeszélése: - a csoporttagok beszéljék meg egymás közt, hogy ki fog információt keresni és jegyzetet készíteni a növényről, illetve kik fogják az ültetőedényeket csinosítani. *Megjegyzés: 3. sz. mellékletben az ajánlott növények listája található (könnyen szaporítható, nem igényes, nem allergizáló, nem mérgező növények)	5 perc	Megbeszélés	képek és szókártyák a szaporításra szánt növényekről (a 3. sz. melléklet alkalmas ezek elkészítéséhez)
A csoportok a feladatok megbeszélését követően párhuzamosan két kisebb csoportban tevékenykednek. (A,B)			
A, Ismeretek bővítése (a csoporttagok egy része, 2-3 fő):			
A csapatok a konkrét növényekhez kapcsolódóan, az internet segítségével ismerjék meg a szaporításhoz szükséges tudnivalókat. Készítsenek használható jegyzeteket. Segítő szempontsor kivetítése: 4. sz. melléklet - Mit szeret ez a növény? Hová kell majd helyezni a szaporítást követően? (Fény-, víz-, páratartalom-, hőmérsékletigény stb.) - Milyen módon kell szaporítani az adott növényt? - Mire kell odafigyelni a növény szaporítása során? - Milyen kellékek, anyagok lesznek szükségesek a szaporításhoz? (Például vízben kell-e gyökereztetni? Ha igen, mennyi időnként kell a vizet cserélni?)	25 perc	Gyűjtőmunka Önálló ismeretszerzés Rendszerezés Csoportmunka	projektor, laptop, tabletek, jegyzetfüzet
B, Cserepek újragondolása (a csoporttagok másik része, 1-2 fő):			
Cserépedények és üvegedények díszítése egyszerű mintákkal. - Szempontok kivetítése, illeszkedés a környezethez - színvilág, - a díszítés formavilága, - az ültetendő növény figyelembevétele. - Tervezés. - Festés akrilfestékkel.	kb. 25 perc	Szemléltetés Tervezés Alkotói tevékenység Egyéni v. páros munka	cserépedények Ötletek a festéshez: 5. sz. mellékletben
Bemutatás, megbeszélés (a jegyzetek és az edények bemutatása)	10 perc	Megbeszélés Ellenőrzés Frontális munka	

4. NAP: Virágom, virágom…			
Szobanövények szaporítása:			
Csoportonként kétféle szaporítási eljárás szerinti tevékenykedés. *Ha van rá lehetőség, akkor egy a szaporításban jártas szülő, iskolakertész, pedagógus bevonása a tevékenységbe előzetes egyeztetést követően. Ráhangolódás: - Jegyzetek áttekintése, emlékek felidézése az ültetésről. - Felmerülő kérdések megbeszélése. - Szükséges anyagok, kellékek előkészítése. - Munkálatok felosztása csoporton belül. ● *Szaporítás közvetlenül talajba, az elkészült cserépedényekbe* - Megfelelő gyökereztető közeg, talaj előkészítése. - Ültetés a kertészetben, illetve az interneten szerzett ismereteket alkalmazva. - A növény elhelyezése az igényeit figyelembe vevő közegbe. ● *Gyökereztetés* - Üvegedények előkészítése. - Megfelelő helyen történő metszéssel a növényi részek levágása és vízbe helyezése. - A növény igényeit figyelembe vevő környezetbe kell elhelyezni az üvegedényt a hajtással. *Megjegyzés: amennyiben a lehetőségek adottak, a nagyobb tanulók esztétikus gyökereztető falat is készíthetnek. Ennek elkészítése a mellékelt videó 6. percében látható. A 6. sz. mellékletben a szobanövények szaporításával kapcsolatos segítő linkek találhatóak.	30-60 perc (a szaporításra szánt növények számától függően)	Megbeszélés Szervezés Előkészítés Csoportmunka Megbeszélés Tevékenykedés Csoportmunka Megbeszélés Tevékenykedés Csoportmunka	jegyzetek, szaporítóanyag (szaporításra szánt növények), virágföld, homok, cserépedény, ültetőlapát jegyzetek, üvegedény, víz, metszőolló Gyökereztető fal: https://www.youtube.com/watch?v=xuh2-utZNEk
5. NAP: Szeresd a virágot…” A növények utóélete*			
- Beszélgetés az elültetett növények jövőjéről. - A csoportok bemutatják egymásnak az elültetett növényeiket. Beszámolnak arról, melyek azok a legfontosabb tudnivalók, hogy a virágjaik tovább fejlődhessenek. Mivel ezek élőlények, hamar kialakul a tanulókban a felelősségvállalás érzése irántuk. Ekkor számíthatunk arra, hogy a csoportok felvállalják a növényeik fejlődésének követését és gondozását. - A vízben gyökereztetés nyomon követése, majd a kifejlett növények cserépbe ültetése és az azt követő gondozás is a csoportok feladata.	25 perc	Frontális beszélgetés Megfigyelés Tevékenykedés Csoportmunka	cserépedény, virágföld

- Készítsenek fotót az elültetett növényekről és a képeket osszák meg az osztály online felületein! * Amennyiben az iskolában van pontgyűjtő vagy osztályverseny, a növények gondozottsága váljon értékelési szemponttá a tanév hátralévő részére! Ne felejtsünk tanév végén a tantermi szobanövények nyári túléléséről gondoskodni!			

Kiegészítő tevékenységek
Tanítványaival vegyen részt a **Kert-kóstolgató** és a **Fenntartható szakácskönyv** elkészítését célzó pályázatokon. Részletek a www.fenntarthatosagi.temahet.hu/programok weboldalon találhatók.

1. számú melléklet

Szivárványlégzés: https://www.youtube.com/watch?v=dZMXWD65Aik
Mindfulness gyerekeknek: https://www.youtube.com/watch?v=fvXsBCJFHIw

2. számú melléklet

Petőfi Sándor: Árva lyány (részlet)

„Szeresd a virágot
És ne féltsd szívedet,
Mert, ki ezt szereti,
Rossz ember nem lehet;

A virág s az erény
Két atyafi-gyermek,
Egy szívben egymással
Nem ellenkezhetnek.

Tudod, mi a virág?
A földnek jósága;
Tudod, mi a jóság?
A lélek virága.”

3. számú melléklet

Nem allergizáló, nem mérgező és könnyen szaporítható növények listája		Kérem, írják nevüket ahhoz a szobanövényhez, melyet fel tudnak ajánlani!
Anyósnyelv Dracaena trifasciata		
Kukoricalevél Aspidistra elatior		
Szobai futóka Epipremnum aureum		

Zöldike Chlorophytum comosum		
Aloe vera		
Nyílgyökér Maranta		
Könnyezőpálma Monstera deliciosa		

4. számú melléklet

Ezekre keressetek válaszokat csoportmunkában!

A növény: fény-
víz-
páratartalom
hőmérséklet
} igénye:

Milyen módon szaporítható a növény?.....
Mire kell odafigyelni a növény szaporítása során?.....
.....
Milyen kellékek, anyagok lesznek szükségesek a szaporításhoz? .....
.....
(Például kell-e, mennyi ideig és milyen körülmények között vízben gyökereztetni?)

5. számú melléklet

Ötletek a cserépedények festéséhez

Forrás és további ötletek: https://www.etsy.com/listing/806549780/set-of-3-mini-boho-hand-painted

6. számú melléklet

Egyéb források és segédanyagok:

- A szobanövények 4+1 szaporítási módja:https://stihlnemzedekek.hu/kertapolasitippek/szobanovenyek/a-szobanoevenyek-4-1-szaporitasi-modja
- 9 féle szobanövény gyökereztetése vízben: https://www.youtube.com/watch?v=xuh2-utZNEk
- Szobanövények szaporítása egyszerűen: https://www.youtube.com/watch?v=Bmp_oVhNLmQ
- 4 egyszerű módszer a szobanövények szaporítására: https://hogyankeszitsek.hu/4-egyszeru-modszer-a-szobanovenyek-szaporitasara/#!